

99 BRNĚNSKÝCH CIHELEN

Historický vývoj stavebních materiálů z pálené hlíny a jejich výroby na území města Brna

Recenzia (Peter Nagy)

Dostalo sa mi tej cti odborne recenzovať publikáciu: **99 BRNĚNSKÝCH CIHELEN** s podtitulom **Historický vývoj stavebních materiálů z pálené hlíny a jejich výroby na území města Brna**. Autori Petr Holub a Ondřej Anton tu na 232 stranách čitateľovi ponúkajú omnoho viac ako len: „**Kritický katalog výstavy konané ve dnech 16. 9. – 31. 12. 2020 v prostorách fakulty stavební, VUT v Brně**“.

Táto odborná štúdia je tvorená 209 stranami obsažného faktografického textu doplneného takmer 300 obrázkami, ktoré s textom výborne korešpondujú.

Kniha je rozdelená do piatich častí, pričom úvod podáva stručný súhrn stavu bádania v tejto oblasti výskumu. Prvá časť sa zoberá vývojom technológie výroby tehál od prípravy surovín až po jednotlivé typy tehliarskych pecí. Druhou, nosnou časťou diela, je samotný podrobný popis oných 99 tehelní spolu s precíznym datovaním ich prevádzky. Tretia časť je venovaná metodike zbierania tehál a určovania ich veku a pôvodu. Štvrtou časťou je katalóg obsahujúci 60 kusov značkových tehál brnenskej proveniencie. Tehly sú tu kvalitne vyfotografované s detailným popisom obsahujúcim: slovný popis značky, rozmery, miesto nález, pôvod (miesto výroby) a datovanie. V záverečnom resumé je stručný súhrn poznatkov z publikácie, podaný ako v češtine tak i v anglickom jazyku.

Obsahu sa nedá vytknúť takmer nič. Snáď len malú radu na základe našich skúseností s prácou na Registri tehliarskych značiek na Slovensku. Pri priradovaní jednotlivých tehál k výrobcom a ich datovaní treba pristupovať s veľkou opatrnosťou, pretože sa nám viac krát potvrdilo, že už určenú značku sme po získaní nových informácií museli prehodnotiť a znova určiť.

Publikácia má oprávnené predpoklady stať sa zásadnou literatúrou pre tých, ktorí sa zaoberajú dejinami tehliarstva a architektúry nielen na Morave, ale aj v celej strednej Európe. Pútavou formou a s textom na vysokej odbornej úrovni sa tu pretavujú roky archívneho, archeologického a stavebno-historického výskumu do diela, v ktorom je podrobne popísaná história tehliarstva na území Brna a jeho okolia. Takýto vývoj tehliarstva však nie je charakteristický len pre daný región, v mnohom bol spoločný pre celé Rakúsko-Uhorsko, neskôr pre Československú republiku. Táto práca bude preto zaujímavá nielen pre českú, ale aj zahraničnú odbornú a laickú verejnosť.

Mgr. Peter Nagy

SNM – Archeologické múzeum, Bratislava

Laterarius – Spoločnosť pre výskum histórie tehliarstva